

«VLUCHTELINGEN» UIT DE DDR?

maar zo vlug mogelijk trouwen en een kleine maken om toch op een betere plaats van de wachtlijst terecht te komen. Wat de autootjes betreft zal je ieder kaderlid in de DDR grif 'toegeven' dat men eigenlijk niet van plan was om van de socialistische samenleving een auto-maatschappij te maken, maar men werd door de desbetreffende vraag van de burgers letterlijk overrompeld.

Daar tegenover staat dan wat het verschil uitmaakt tussen de emigranten uit de DDR en deze uit Turkije of andere landen: de 'vluchtelingen' uit de DDR worden in de Bondsrepubliek met open armen onthaald, en ze weten dat goed genoeg. Zonder veel problemen zullen ze b.v. een studieplaats aan een Westduitse universiteit en, als 'behoefte', de bijhorende studiebeurs bemachtigen (ongeveer duitzend mark maandelijks, een verworvenheid van de voorbije sociaal-demokratische bondsregeringen); en met een beetje fantasie kunnen ze zich verbeelden dat dit, volgens de zwarte-markt-wisselkoers, niet minder dan vierduizend mark in 'hun' munt voorstelt. Eigen woning en eigen autootje gewaarborgd!

Van politiek heb ik nu hier niet gesproken. En in feite is er ook in dit verband van politiek weinig sprake, behalve dan één wellicht uitermate belangrijk punt. En dit punt heeft een naam, namelijk: 'vrijheid'. En je weet wel wat dit woord, in dit verband en ook voor vele jongeren van bij ons, betekent: mogen en kunnen doen waar je zin in hebt. En 'vrijheid' in die zin en socialisme zijn inderdaad niet gemakkelijk verenigbaar: het socialisme is nu eens geen liberalisme. Dat zouden uiteindelijk ook zij eens moeten begrijpen die, in het Westen, er prat op gaan 'echte socialisten' en niet enkel 'sociaal-demokraten' te zijn maar niettemin hun bezwaren hebben tegen het 'reëel bestaande socialisme'. Ook democratie betekent op de eerste plaats: 'volksmacht', en niet: individuele vrijheid.

Rudolf Boehm

Honderden mensen uit de DDR die langs de Westduitse ambassades te Oost-Berlijn, te Praag en te Boedapest, of rechtstreeks over de niet langer meer erg streng bewaakte grens tussen Hongarije en Oostenrijk trachten naar het Westen over te komen! (Volgens de laatste berichten van de Westduitse tv zijn er inmiddels drieduizend toegekomen.) De DDR is er nog niet bepaald van leeggelopen, maar de Westerse media zijn er vol van. Wat een stroom van vluchtelingen!

opvallen). Voor de rest zijn er in de beide Duitslanden voor de gewone mensen zowel voordelen als nadelen, op verschillende terreinen. B.v. zijn de huurgelden in de DDR bespottelijk laag, maar auto's ontzettend duur, en in de BRD auto's betrekkelijk goedkoop, de huurgelden daarentegen onbeschrijfelijk hoog. Voor de enkeling komt het er dan op aan welke voordelen hij het meest op prijs stelt of minacht, en welke nadelen hij het meest vervelend vindt of bijkomstig acht.

Wat nu de emigranten uit de DDR betreft: de overgrote meerderheid van hen is van de leeftijdsgroep tussen de twintig en dertig jaar. En hun voornaamste verzuchting is, zoals bij ons ook: een eigen woonst, liefst meteen met alle 'komfort' die ze van

bij hun ouders gewoon zijn, en een eigen autootje. («Nous voulons tout, et immédiatement», zoals sommigen in '68 zegden.) En net op die twee terreinen zijn er in de DDR knelpunten. Zowel voor een eigen woning alsook voor een eigen auto zijn er wachttijden, en de auto's zijn bovendien zo duur dat men toch wel enkele jaren moet werken en sparen om er aan te kunnen geraken. Niet dat op gebied van woningbouw in de DDR niet ontzettend veel werd gedaan, zoals ieder bezoeker van dit land zonder aarzelen zal bevestigen. Maar er zijn nog steeds tekorten, meer bepaald ook omdat de huurgelden gebleven zijn op het peil van 1945 (nieuwbouw inclusief) en omdat de wet de huurders van pensioenge-rechtigde leeftijd tegen elke opzeg beschermt. De jongeren gaan dan

in plaats van facturen?»
De krant dicht en haalde er iets
wat sterk op een zakagenda

van een gatarbeider,» zei De
da als een afstotelijk en sting-
; tussen duim en wijsvinger
«Ik weet niet hoe die viezig-
beland maar iemand heeft je
ets willen bakken. Tamelijk
st mij vraagt...»

trillend op zijn benen stapte
op zijn kwelgeest toe en rukte
it de handen.

aan, jij!...» (De Bruyn keek
rende ogen aan.) «Eigenlijk
ottigheid op kantoor rond te
er ga je d'r eigenlijk eens mee

«et aan,» blafte Servaes.
«schamper.

«Je als gegoten, man» zei hij
aan toe!»

LXII

ndoor!»
ederik Servaes, plots druk
otgewoelde tor die zich haast
borg het notaboekje in zijn
ittewrongel maar dat ik gete-
at ik me vandaag niet lekker
Bruyn toe.

bruyn. «Moet ik je nog uit de
Doe me een lol, man, en

drong niet aan en spoedde
ter zoefde hij over de auto-
sioneerdenbond tegemoet.
l wat meer gerustgesteld nu
ie niet had willen uitbuiten
da zonder chantagetruukjes
als hij nu het pak door Antoi-
agenda's en rapportdoorsla-
ereren — en dat moest toch
as nog niets onherstelbaars
p beroepsvlak want wat de
of, zag hij de toekomst veel
oinette zou hem zijn uit-
nd tevoren nooit vergeven.
ls zeker was dat ze hem met
og, zou ze bij de prokuratie-
rming zoeken. Of alleszins

e juist om hém moest gaan!
te eens aanpakken. Zijn wel-
Ware het nog De Bruyn
n. Oprotten, dat zouden die
n! Maar met Wittewrongel
gebonden. Hij kon hem niet
op te houden! Veinzen van
leen dat was nog mogelijk!
oinette haar minnaar alles
mel, wat een situatie! Hoe
! Al die jaren was hij steke-
hij gedacht dat Antoinette,
e bezielde, alleen maar met
oketterie het spelletje mee
d. Maar neen...
ij het gaspedaal dieper in.

(wordt vervolgd)

Hoezo: een stroom? Van
vluchtelingen? Wat dan met
de honderdduizenden of miljoenen
mensen die uit Turkije of Marokko,
uit Joegoslavië of Griekenland, uit
Spanje of Portugal en zelfs uit Italië
naar België of Frankrijk, naar Zwit-
serland of Oostenrijk en eveneens
naar Westduitsland zijn 'gevlucht'?
En 'vluchtelingen' — uit de DDR?
Vluchten veronderstelt: vervolgd
worden. Nauwelijks iemand van die
mensen die naar het Westen zijn
overgekomen durft ook maar beweren
dat hij in de DDR 'vervolgd'
werd. Het zijn heel gewoon: emi-
granten, vergelijkbaar b.v. met de
honderden Belgen of Westduitsers
die uitwijken of liefst zouden willen
uitwijken naar de Verenigde Staten,
naar Australië of gewoon naar Zuid-
Frankrijk.

Maar waarom moeten ze dan zo
nodig «weg» uit de DDR? Natuurlijk
zijn de meeste Westerse kranten en
tv-stations er geweldig blij mee te
kunnen beweren dat het vertrek
van die mensen eens te meer een
bewijs levert voor de «ondraaglijke»
levensomstandigheden in een
socialistisch land. Maar als men
naar die emigranten zelf luistert
(b.v. óók op de Westerse tv) blijkt
dat ze het land dat ze hebben (of wil-
den) verlaten niet bijster veel te ver-
rijten hebben. Het meeste gehoor-
de verwijt is nog dit dat men «er niet
weg kan!» (Wat ook niet helemaal
waar is; in 1989 zijn er tot tienmaal
meer mensen 'legaal' uit de DDR
naar de BRD verhuisd dan 'illegaal';
van de miljoenen bezoeksreizen te
uitwijken.) Ze willen dus «weg»
omdat ze «niet weg kunnen».

Globaal economisch bekeken is
de Westduitse Bondsrepubliek
natuurlijk rijker dan de DDR en ook,
verloops gezegd, dan België; zoals de
DDR op haar beurt rijker is dan b.v.
Spanje en Portugal, Griekenland en
ook het Zuiden van Italië. Wat de
konkrete materiële bestaansvoor-
waarden van de mensen betreft
heerst er in de Bondsrepubliek wel
ontzettend veel ongelijkheid, en in
de DDR een zeer grote mate van
ongelijkheid (wat de enkele bestaande
ongelijkheden zoveel te meer doet